

takke de 3 Partiers Ordførere for deres overordentlig velvillige Udtalelser. Det er mit Haab, at vi i Løbet af kort Tid maa kunne færdigbehandle Lovforslaget i det Udvalg, der er bebudet nedsat.

J. Chr. Jensen: Det ærede Medlem Hr. Elgaard fandt Anledning til at rejse en almindelig Debat om Boligspørgsmaalet ved denne lille Lovs Forlængelse, og selv om det egentlig kunde friste til at komme nærmere ind paa hele dette Spørgsmaal, skal jeg dog afholde mig derfra, men skal alligevel gøre nogle enkelte Bemærkninger til det af det ærede Medlem Hr. Elgaard fremførte. Det skal ikke nægtes, at jeg anser hele Boligproblemet for Tidens største økonomiske og sociale Spørgsmaal, og ud fra dette Synspunkt kunde der jo godt for mig være Anledning til i langt højere Grad end det ærede Medlem Hr. Elgaard at gaa i Enkeltheder. Baade Offentligheden og dette høje Tings Medlemmer kunde ganske sikkert have megen Nytte af at diskutere dette Spørgsmaal til Bunds; det er det aldrig blevet i dette høje Ting, og Offentligheden har heller aldrig i stor Udstrækning beskæftiget sig med det, selv om nogle Blade nu og da har haft Artikler, som har tilsigtet at gaa til Bunds i Spørgsmaalet.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard ønskede nogle Oplysninger, som der jo nu vil blive Lejlighed til at give i Udvalget; men det, det ærede Medlem ønskede oplyst, er ikke andet, end hvad han allerede er blevet gjort bekendt med i Indenrigsministerens Boligudvalg. Der har alle disse Oplysninger foreligget, og dette er formentlig Grunden til, at de ikke er fulgt med Lovforslaget, ellers var det formentlig sket, men da Boligudvalget har haft alle disse Oplysninger til Gennemsyn og Behandling, var der vel ingen Grund til at lade dem følge med Forslaget, men de kan jo nu fremkomme i Folketingsudvalget, hvis det ærede Medlem ønsker det.

Det ærede Medlem mente, at det Præfald, som nu var konstateret, vilde være tilstrækkeligt til at fremkalde det private Initiativ. Baade det ærede Medlem Hr. Pitzner og senere den højtærede Indenrigsminister har allerede bemærket, at det troede de ikke, og jeg skal kun fremføre nogle enkelte Momenter, som viser, at disse Udtalelser af det ærede Medlem ikke har noget som helst paa sig. Man har fra anden Side udtalt, at der var et Risikomoment, men man har ikke sagt, hvor dette Risikomoment ligger. Risikomomentet ligger først og fremmest i, at ca. 90 pCt. af alle Boliger i Stor-københavn staar til en Pris, der ligger betyde-

ligt under Halvdelen af det, det i Dag koster at opføre Bygninger. Man maa kunne forestaa, at hvis der kommer et større Præfald, eller hvis der skulde ske en Forskydning i Befolkningstilvæksten, vil den Konkurrence, som dette store Tal af gamle Bygninger kan udøve, paa et hvilket som helst Tidspunkt fuldstændig kunne knuse det Nybyggeri, der kommer frem ved privat Initiativ, og man har ikke Lov at gaa ud fra, at de, der eventuelt har Interesse i at sætte Penge i Boligbyggeri, skulde være blinde derfor.

Dertil kommer et andet Moment, som maaske gør det umuligt for det private Initiativ at træde til, nemlig at Halvdelen af det, som det koster i Penge at bygge, skal de paagældende have med hjemmefra for overhovedet at kunne bygge. Som Forholdene ligger i Dag, kan der ikke laanes mere end 50 pCt. af det, et Byggeføretagende koster. Hvis altsaa en Mand skal bygge for 1 Mill. Kr., og det bygger han ikke saa forfærdelig mange Lejligheder for, skal han have ½ Mill. Kr. i Kontanter for at kunne gennemføre dette Byggeri, og jeg vil paastaa, at det vil ingen, og det kan ingen, og selv om nogle kunde magte det økonomisk, kan man heller ikke forlange, at de skulde være saa letsindige at gaa ud i den Risiko, de derved vilde komme ud i, særlig i Betragtning af det første Moment.

Man maa nemlig huske paa, at hvis et Hus bygges og finansieres i Dag, vil der gaa et Par Menneskealdrer, før dette Hus faar Lettelser af nogen Art. Alle de Prioriteter, som i hvert Fald vore Kredit- og Hypotek-selskaber anbringer i Husene, afdrages i Løbet af 50—55 Aar, og i denne lange, uoverskuelige Periode vil det altsaa ikke være muligt at sætte den Boligafgift, som kræves til Forrentning af disse Beløb, væsentligt ned. Nedgangen kan kun fremkomme ved den Nedgang, som et lavere Præfald kan diktere i Administrationsomkostningerne, hvilket jo er ganske minimalt.

Man vil heraf let kunne se, at det private Initiativ, som det ærede Medlem Hr. Elgaard kalder paa, afgjort ikke vil komme, før Tilstandene ser helt anderledes ud, end de gør i Dag. Et privat Initiativ kunde være kaldt frem, hvis man havde foretaget den Regulering for det gamle og det nye Byggeri, som blev bragt frem for Offentlighedens Drøftelse bl. a. ogsaa af mig for en Række Aar tilbage. Jeg tror, at alle, som har Begreb om disse Ting, i dette Øjeblik er klare over, at det skulde man have gjort, thi saa kunde man have faaet en Ud-ligning, som kunde have taget en stor Del, maaske hele Risikomomentet, bort for det